

Kalendarium kryzysu w strefie euro i walki z nim

2008

Grudzień > **Europejski Plan Odnowy Gospodarczej** - skoordynowana na szczeblu UE odpowiedź na światowy kryzys finansowy

2009

Maj > Decyzja Europejskiego Banku Centralnego o uruchomieniu pierwszego **programu zakupu zabezpieczonych obligacji** (*covered bond purchase programme*)

Październik > Znacząca rewizja greckich danych budżetowych, dokonana po wyborach parlamentarnych w Grecji

Grudzień > Pierwsza znacząca obniżka ratingu greckich obligacji przez wszystkie trzy główne agencje ratingowe

2010

Styczeń > Raport Eurostatu stwierdzający nieprawidłowości w zakresie przekazywanych przez Grecję statystyk

Kwiecień > Oficjalne zwrócenie się Grecji do UE i Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) o pomoc finansową

> Pierwsza obniżka ratingu greckich obligacji do tzw. poziomu śmieciowego przez jedną z agencji ratingowych

Maj > **Pierwszy finansowy program pomocowy UE-MFW dla Grecji** (110 mld EUR)

> Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (EBC) dot. akceptowania greckich instrumentów finansowych w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu, pomimo spadku ich ratingów kredytowych poniżej obowiązującego wówczas minimalnego poziomu

> **Decyzja EBC** o uruchomieniu **programu dotyczącego rynków papierów wartościowych** (*securities markets programme* - SMP)

> Utworzenie Europejskiego Mechanizmu Stabilizacji Finansowej (*European Financial Stabilisation Mechanism*, EFSM) oraz Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej (*European Financial Stability Facility*, EFSF), dysponujących funduszami odpowiednio do 60 mld EUR i do 440 mld EUR

Czerwiec > Zakończenie pierwszego programu zakupu zabezpieczonych obligacji (*covered bond purchase programme*)

Wrzesień > Przedłożenie przez Komisję Europejską (KE) propozycji sześciu aktów legislacyjnych (tzw. "**sześciopak**")

Listopad > Finansowy **program pomocowy dla Irlandii** (85 mld EUR)

Grudzień > Decyzja dot. utworzenia **Europejskiego Mechanizmu Stabilności** (*European Stability Mechanism*, ESM), wymagającego odpowiedniej zmiany traktatowej

> Utworzenie **Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego** (*European Systemic Risk Board*) oraz trzech **Europejskich Urzędów Nadzoru** (*European Supervisory Authorities*), tj. Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych

2011

Styczeń > Rozpoczęcie pierwszego Semestru Europejskiego

Marzec > **Pakt Euro Plus** - inicjatywa na rzecz wzmocnienia koordynacji polityk gospodarczych oraz konkurencyjności państw strefy euro oraz sześciu innych państw członkowskich UE, które przystąpiły do porozumienia (w tym Polski)

Maj > **Finansowy program pomocowy dla Portugalii** (78 mld EUR)

Lipiec > **Podpisanie pierwszego porozumienia ustanawiającego Europejski Mechanizm Stabilności**

> Drugi finansowy pakiet pomocowy dla Grecji, obejmujący:

- dobrowolny udział sektora prywatnego

- wydłużenie terminu zapadalności oraz obniżenie oprocentowania pożyczek z EFSF (mające zastosowanie także w przypadku Irlandii i Portugalii)

- zwiększenie skuteczności EFSF/ESM (możliwość działania w oparciu o program gwarantujący, finansowanie dokapitalizowania instytucji finansowych, dokonywanie interwencji na rynkach wtórnych)

Październik > **Decyzja EBC** o uruchomieniu **drugiego programu zakupu zabezpieczonych obligacji** (*covered bond purchase programme*)

Listopad > Przedstawienie przez KE propozycji dwóch regulacji dotyczących nadzoru budżetowego (tzw. "**dwupak**") oraz Zielonej Księgi w sprawie możliwości wprowadzenia obligacji stabilnościowych

Grudzień > Decyzja ws. wprowadzenia nowego paktu fiskalnego (w formie umowy międzynarodowej) oraz wcześniejszego wejścia w życie ESM

> Wejście w życie "**sześciopaku**"

2012

Luty	<p>> Podpisanie nowego Traktatu ustanawiającego Europejski Mechanizm Stabilności (ESM)</p> <p>> Uzgodnienie dalszych warunków drugiego programu pomocowego dla Grecji (130 mld EUR):</p> <ul style="list-style-type: none">- udział sektora prywatnego obejmie nominalną redukcję długu w wysokości 53,5 proc.- udział sektora publicznego w postaci zgody na obniżenie z mocą wsteczną stóp procentowych dwustronnych pożyczek dla Grecji- wzmocnienie grupy zadaniowej Komisji Europejskiej w Atenach (ustanowienie stałej misji)
Marzec	> Podpisanie Traktatu na rzecz Stabilności, Koordynacji i Zarządzania w Unii Gospodarczej i Walutowej (tzw. "pakt fiskalny", w formie umowy międzynarodowej pomiędzy państwami UE z wyłączeniem Wielkiej Brytanii i Czech)
Czerwiec	<p>> Sprawozdanie "W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej", przygotowane przez przewodniczącego Rady Europejskiej w ścisłej współpracy z przewodniczącymi Komisji i Eurogrupy oraz z prezesem EBC (tzw. "raport czterech"), określające cztery podstawowe elementy prawdziwej UGW: 1) unię bankową, 2) unię fiskalną, 3) unię gospodarczą, 4) unię polityczną.</p> <p>> Przyjęcie Paktu na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia</p>
Lipiec	> Finansowy program pomocowy dla sektora bankowego Hiszpanii
Wrzesień	<p>> Decyzja EBC o uruchomieniu nowego programu skupu obligacji państwowych zwanego <i>Outright Monetary Transactions</i> (OMT, bezwarunkowe transakcje monetarne).</p> <p>> Przedłożenie przez KE propozycji utworzenia mechanizmu wspólnego nadzoru nad sektorem bankowym</p> <p>> Wejście w życie Traktatu o ESM</p>
Październik	> Sprawozdanie okresowe "W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej" (tzw. "raport czterech")
Listopad	> Komunikat KE "Plan działania na rzecz pogłębionej i rzeczywistej unii gospodarczej i walutowej (UGW): początek europejskiej debaty"
Grudzień	<p>> Sprawozdanie końcowe "W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej" (tzw. "raport czterech"), określający harmonogram działań prowadzących do ukończenia tworzenia prawdziwej UGW</p> <p>> Uzgodnienie przez Radę Europejską planu działania na rzecz ukończenia tworzenia UGW</p>

2013

Styczeń	> Wejście w życie Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej (tzw. "pakt fiskalny")
Marzec	> Publikacja raportu "W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej" przygotowanego przez Hermana Van Rompuy w współpracy z Prezydentem KE, Eurogrupy i EBC
Maj	> Wejście w życie rozporządzeń (tzw. "dwupak") : nr 473/2013 w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro oraz nr 472/2013 w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej
Listopad	> Wejście w życie przepisów powołujących jednolity mechanizm nadzorczy (ang. Single Supervisory Mechanism, SSM); operacyjnie EBC przejmie zadania z zakresu nadzoru 4 listopada 2014 r.
Grudzień	> Zakończenie finansowego programu pomocowego dla Irlandii

2014

Styczeń	> Zakończenie finansowego programu pomocowego dla sektora bankowego Hiszpanii
Lipiec	> Uchwalenie przepisów powołujących jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (ang. Single Resolution Mechanism, SRM) oraz przepisów dotyczących utworzenia wspólnego funduszu, z którego środki będą przeznaczone na prowadzenie procesów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (Single Resolution Fund)
Listopad	> Rozpoczęcie działalności jednolitego mechanizmu nadzorczego (SSM) . EBC obejmuje nadzór nad systemowo ważnymi instytucjami finansowymi

2015

Styczeń	> Rozpoczęcie operacyjnej działalności jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRM)
----------------	---